

5.7 Megasatsning fødevarer - kommissorium

Udfordringer/potentiale

Udfordringerne inden for fødevarerområdet er store: globalisering, klimaforandringer, forandringer i forbrugertendenser m.v.

I takt med den stigende globalisering presses dansk fødevarerindustri af lønkonkurrence fra f.eks. flere østeuropæiske lande, efterhånden som de opfylder moderne fremstillingsstandarder for kvalitet og effektivitet. Det skærper behovet for, at der i fremstillingen af danske fødevarer tilføjes merværdi i form af f.eks. mere viden, højere kvalitet eller en historie bag produktet. Det kan være i form af innovation i de forskellige led i værdikæden og i form af større differentiering af produkterne, så fødevarerne afspejler forbrugernes krav og forventninger, herunder krav til f.eks. bæredygtighed, dyreetik, sikkerhed, sporbarhed, delvis tilberedte madvarer/convenience og "functional food". Globaliseringens udfordringer skærper endvidere behovet for, at udbuddet af veluddannede og kompetente medarbejdere i den danske fødevarersektor matcher efterspørgslen.

Udfordringerne modsvares af et stort potentiale, som er udviklet gennem mange år bl.a. på baggrund af den internationale konkurrence og diverse nationale myndighedskrav i forhold til miljø, fødevarerikkerhed mv. Presset for mere bæredygtige produktionsmetoder og høj kvalitet spredes i disse år til den øvrige verden i takt med voksende velstand og øget forbrugerbevidsthed. Det danner grundlag for en betydelig dansk eksport af nye produkter, viden og teknologi.

Region Midtjylland har meget stærke positioner på fødevarerområdet med en stor produktions-, forarbejdnings- og afsætningssektor, stærke forsknings- og videnmiljøer samt en lang række udviklings- og netværksinitiativer. De midtjyske fødevarerhverv omfatter både små og mellemstore producenter samt helt store internationale virksomheder.

Med udgangspunkt i de mange udfordringer og de oplagte udviklingsperspektiver har Vækstforum peget på, at der skal igangsættes en megasatsning inden for fødevarerområdet i Region Midtjylland.

Mål

Initiativet iværksættes under erhvervsudviklingsstrategiens innovationssøjle, delmål 2, hvor formålet er at styrke innovationskraften inden for regionens styrkepositioner.

Formålet er:

- at sikre en fortsat udvikling, innovation og konkurrenceevne i fødevarerhvervet, således at Region Midtjylland befæster sin stærke position på området.

- en integreret del af denne udvikling sker gennem globalisering og international markedsudvikling, så Region Midtjylland opnår/udbygger den internationale nøgleposition inden for fødevarerhvervene.
- indsatsen skal bygge på kompetencerne fra forsknings- og videncenter, de store fødevarerhverv og fra de mindre og mellemstore producenter og følgeindustrien.
- fødevarerindsatsen skal udfoldes i samspil med de to øvrige megaprojekter inden for erhverv/sundhed og energi/miljø samt relevante indsatsområder i øvrigt i Vækstforums handlingsplan, f.eks. vedrørende oplevelsesøkonomi.

Fødevarerindsatsen skal have en karakter og et indhold, så der er grundlag for at igangsætte projekter og initiativer på såvel kort som længere sigt.

Overordnet indhold og ydelser

Med baggrund i de skitserede udfordringer og potentialer nedsættes en arbejdsgruppe med eksperter for megasatsningen fødevarer.

Arbejdsgruppen har til opgave at:

1. Afdække, beskrive og prioritere et antal udfordringer og indsatsområder for fødevarerområdet i Region Midtjylland i et langsigtet perspektiv, herunder belyse effekten af mulige initiativer.
2. Identificere og beskrive 2-3 startprojekter til igangsætning ultimo 2007/primus 2008 f.eks. inden for følgende temaområder: innovationskulturen i små og mellemstore virksomheder i tilknytning til fødevarerhvervet, kvalificeret arbejdskraft til fødevarerhverv samt kvalitetsconvenience.
3. Foreslå medlemmer til et antal udviklingsgrupper. Udviklingsgrupperne skal kvalificere de prioriterede indsatsområder og foreslå konkrete udviklingstiltag (udbud, demonstrationsprojekter, forsknings- og udviklingsprojekter, formålsbestemte puljer mv.).
4. Fungere som styregruppe for udviklingsgrupperne frem til disses afslutning medio 2008.
5. Udarbejde og iværksætte en kommunikationsstrategi, der skal sikre, at der skabes synlighed omkring og overblik over megaprojektets aktiviteter for borgere og aktører.

Formålet med startprojekterne (jf. punkt 2) er dels at forberede og danne grundlag for megasatsningen og dels at koordinere/etablere netværk mellem centrale aktører.

Arbejdsgruppen bør inddrage de nødvendige faglige ekspertiser i vurderingen af de enkelte indsatsers potentiale og i afdækningen af muligheder, udfordringer og barrierer i realiseringen af indsatsene.

Arbejdsgruppens arbejde afsluttes medio 2008.

Region Midtjylland varetager den overordnede koordinering i forhold til megasatsningen, herunder sekretariatsbetjening af arbejdsgruppen og udviklingsgruppernes arbejde, med inddragelse af Vækstforums sekretariat.

Aktørerne

Som nævnt bør megasatsningen for fødevarer bygge på kompetencerne fra forskningssiden, de store fødevarerproducenter og de små og mellemstore producenter og følgeindustrien.

Arbejdsgruppen sammensættes af repræsentanter for følgende aktører/interesser:

- Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret (1)
- Fødevarerindustrien/DI (1)
- LO (1)
- Dansk Fisk (1)
- Dansk Akvakultur (1)
- Aarhus Universitet: Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og MAPP-centret (Centre for research on customer relations in the food sector) (2)
- Danmarks Tekniske Universitet, Food-DTU (1)
- Videncenter for FødevarerUdvikling, VIFU (1)
- FødevarerVirksomheder (2)
- Detailhandelen (1)
- Gastronomi og oplevelsesøkonomi (1)
- Kommuner (1)
- Fødevarerministeriet, Direktoratet for FødevarerErhverv (1)
- Vækstforum (formand)

Tidsplan

Nærværende kommissorium behandles på Vækstforums møde den 13. juni 2007.

Arbejdsgruppens forslag til indsatsområder og udviklingsgrupper samt projektbeskrivelse vedrørende 2-3 startprojekter behandles på Vækstforums møde den 10. december 2007.

Økonomi

Indikativt budget (mio. kr.) for implementering af hele megasatsningen:

Aktivitet	Region	EU Mål 2	EU Mål 3	EU landd.	Andet	I alt
						100

Heraf afsættes 1,5 mio. kr. til procesmidler i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde, herunder til:

- proceskonsulentbistand
- informationsaktiviteter
- analyser
- afholdelse af møder